

LOVDATA

Forskrift om energiutredninger

Dato	FOR-2024-01-25-106
Departement	Energidepartementet
Ikrafttredelse	01.03.2024, 01.06.2024, 01.01.2025, 01.06.2025
Endrer	FOR-2012-12-07-1158
Hjemmel	FOR-1990-12-07-959-§9-1 , LOV-1990-06-29-50-§10-6
Kunngjort	25.01.2024 kl. 14.00
Rettet	29.01.2024 (§ 8 annet ledd)

Hjemmel: Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 25. januar 2024 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 9-1 og lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 10-6.

EØS-henvisninger: [EØS-avtalen vedlegg IV nr. 22](#) (direktiv [2009/72/EF](#)).

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 3)

Kapittel 2. Nettutredninger og tiltak (§§ 4 - 11)

Kapittel 3. Opplysningsplikter (§§ 12 - 15)

Kapittel 4. Avsluttende bestemmelser (§§ 16 - 22)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriften skal bidra til en samfunnsmessig rasjonell utvikling av energisystemet gjennom langsiktig

energiplanlegging.

Forskriften skal bidra til tidlig koordinering mellom netteiere, involvering av relevante aktører, og åpne og standardiserte utredningsprosesser.

Forskriften skal bidra til informasjonsdeling med kommuner, fylkeskommuner og andre relevante aktører, og bidra til å gjøre kunnskapsbasert informasjon tilgjengelig for allmennheten.

§ 2. Virkeområde

Forskriften har samme virkeområde som energiloven og omfatter anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer, og systemansvarlig.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

Effektprognose: En beskrivelse av mulig utvikling i effektforbruk og -produksjon.

Områdestudie: En analyse av et avgrenset geografisk område som skal identifisere mulige behov for endringer i nettet.

Konsept: En overordnet systemløsning som kan løse et behov for nettutvikling som nettutrederen har identifisert.

Konseptvalgutredning: Utredning av mulige konsepter for løsning av et definert behov, med en samfunnsøkonomisk analyse av de ulike konseptene.

Nettutredning: Samlebegrep for effektprognose, områdestudie og konseptvalgutredning.

Nettutredere: Konsesjonærer med konsesjon etter energiloven § 3-1 til nettanlegg med spenning på minst 47 kV, og aktører som har søkt om slik konsesjon.

Punkt i nettet: Transformatorstasjoner med øvre spenningsnivå på minst 47 kV.

Kapittel 2. Nettutredninger og tiltak

§ 4. Utarbeiding og innlevering av nettutredninger

Nettutrederen skal utarbeide effektprognoser, områdestudier og konseptvalgutredninger.

Nettutrederen skal melde inn og oppdatere nettutredninger og nettiltak til Norges vassdrags- og energidirektorat på den måten Norges vassdrags- og energidirektorat bestemmer.

Nettutrederen skal sørge for at nettutredningen bygger på et forsvarlig grunnlag. Nettutrederen skal informere alle tilgrensende nettutredere og nettutviklingskoordinator i området om pågående områdestudier og konseptvalgutredninger. Nettutrederen skal involvere relevante kommuner og fylkeskommuner i arbeidet med nettutredninger. Nettutrederen skal vurdere hvilke andre relevante aktører som skal involveres i arbeidet med nettutredningen.

§ 5. Nettutviklingskoordinator

Norges vassdrags- og energidirektorat utpeker ved enkeltvedtak en anleggskonsesjonær til å være nettutviklingskoordinator for et spesifisert geografisk område (koordineringsområde).

Nettutviklingskoordinator skal koordinere utarbeidningen av nettutredninger innenfor koordineringsområdet. Nettutviklingskoordinatoren skal blant annet gi innspill til omfanget av utredningene og bidra med annen veiledning, ved behov.

Nettutviklingskoordinator kan utarbeide nettutredninger og melde inn nettiltak innenfor koordineringsområdet på vegne av en annen nettutreder såfremt denne nettutrederen er enig.

Nettutviklingskoordinator skal invitere alle nettutredere og områdekonsesjonærer innenfor sitt koordineringsområde til årlig møte om nettutvikling. Nettutredere skal informere om forhold og planer som er relevante for det aktuelle koordineringsområdet.

§ 6. Særlige bestemmelser for Statnett

Statnett skal sørge for at nettutredninger i transmisjonsnettet tar hensyn til:

- a. nettutviklingen i regionalnettet
- b. europeiske tiårsnettplaner og nettutviklingen i andre land andre land som er av betydning for nettutviklingen i Norge
- c. anlegg som behandles etter havenergilova.

Statnett skal i årlig møte etter § 5 fjerde ledd informere om relevante driftsforhold i koordineringsområdet.

Statnett skal gi uttalelse ved høring av melding og søknad om anleggskonsesjon for kraftoverførings- eller produksjonsanlegg som kan påvirke utviklingen i transmisjonsnettet.

§ 7. Krav til effektprognoser

Nettutrederen skal utarbeide effektprognoser for kapasitetsbehov for sine nettanlegg basert på anslag for effektproduksjon og effektforbruk. Effektprognosene skal ha et tidsperspektiv på minst 20 år.

Nettutrederen skal sørge for at det foreligger en effektprognose som ikke er eldre enn to år, for hvert punkt i eget nett.

Nettutrederen skal oppdatere effektprognosene uten ugrunnet opphold når det oppstår vesentlige endringer i etterspørsel etter nettkapasitet.

Nettutrederen kan ved enighet overlate til tilgrensende nettutredere å utarbeide effektprognoser for sine punkter.

§ 8. Krav til områdestudier

Nettutrederen skal sørge for at hvert punkt i eget nett til enhver tid er omfattet av en områdestudie som ikke er eldre enn to år.

Områdestudien skal identifisere og peke på mulige behov for nettutvikling, og skal inneholde en beskrivelse av:

- a. eksisterende nett og ledig kapasitet
- b. forsyningssikkerheten i dagens nett
- c. tilstand og reinvesteringsbehov i nettet
- d. mulige begrensninger i fremtidig nettkapasitet basert på effektprognoser

- e. andre tema som kan ha betydning for behovet for nettutvikling, f.eks. driftsforhold, systemjording og andre energibærere.

Nettutrederen kan ved enighet overlate til tilgrensende nettutredere å utarbeide områdestudier for sine punkter.

§ 9. Krav til konseptvalgutredninger

Før nettutrederen gjennomfører et tiltak i nettet med spenning på 47 kV eller mer og som kan kreve konsesjon etter energiloven § 3-1, skal det utarbeides en konseptvalgutredning, med mindre dette er åpenbart unødvendig.

Konseptvalgutredningen skal være i samsvar med anerkjent metode for samfunnsøkonomiske analyser, og skal blant annet:

- beskrive behovet for å gjøre tiltak i nettet og konsekvenser ved fravær av tiltak
- beskrive relevante konsepter, inkludert et nullalternativ
- inneholde en vurdering av om behovet kan løses gjennom økt nettutnyttelse, andre alternativer til nettutbygging, eller tiltak i tilgrensende nett
- vurdere virkninger av konseptene, beskrive usikkerhet i vurderingene, og gi en begrunnet anbefaling av konsept.

§ 10. Krav til innmelding av tiltak

Nettutrederen skal melde inn alle netttiltak, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Innmeldingsplikten oppstår når planleggingsfasen for tiltaket starter.

Innmeldingen skal inneholde:

- beskrivelse av hva som skal gjennomføres, inkludert behov og begrunnelse
- kostnadsanslag
- geografisk kartfesting
- fremdriftsplan
- status for fremdrift
- nettutreders kontakinformasjon
- informasjon om eventuelle involverte nettselskap.

Nettutrederen skal uten ugrunnet opphold oppdatere innmeldingen av tiltak ved endringer i opplysningene i annet ledd bokstav a-g. Vesentlige endringer i kostnadsanslag eller fremdriftsplan skal begrunnes.

§ 11. Taushetsbelagte opplysninger

Nettutrederen skal sørge for å identifisere og beskytte opplysninger i nettutredninger som inneholder taushetsbelagte opplysninger ved innmelding til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Kapittel 3. Opplysningsplikter

§ 12. Opplysninger til kommunen og fylkeskommunen

Anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer skal på forespørsel fra kommunen eller fylkeskommunen gi informasjon som de har om energiforsyningen i kommunen eller fylkeskommunen. Dette gjelder ikke sensitiv informasjon om kraftforsyningen, jf. [energiloven § 9-3](#).

§ 13. Anleggs- område- og fjernvarmekonsesjonærenes plikter

Anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer skal på forespørsel gi nettutrederen opplysninger om egne anlegg som er nødvendig for å utarbeide nettutredninger.

Anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer skal gi anleggs- og områdekonsesjonærer opplysninger om egne anlegg som er nødvendige for å utarbeide utredninger av nettmessige konsekvenser, jf. [§ 17](#).

§ 14. Opplysninger til Norges vassdrags- og energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge anleggs-, område og fjernvarmekonsesjonærer å oversende spesifiserte anleggs- og komponentdata, og anslag for fremtidige årlige investeringskostnader.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge nettutredere og områdekonsesjonærer å rapportere historiske måleverdier for effektforbruk- og produksjon.

§ 15. Ledig nettkapasitet

Nettutrederen skal publisere anslag på ledig kapasitet i dagens nett, og fremtidig nett basert på planlagte tiltak.

Kapittel 4. Avsluttende bestemmelser

§ 16. Kontroll

Norges vassdrags- og energidirektorat fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften blir overholdt, og kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften.

Den som omfattes av denne forskriften, skal medvirke til gjennomføring av kontroll. Dette omfatter blant annet å fremskaffe opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre kontroll.

§ 17. Pålegg om utredninger

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge anleggskonsesjonærer å utarbeide nettutredninger i tråd med denne forskriften.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge anleggs- og områdekonsesjonærer å utrede nettmessige konsekvenser, herunder tekniske og samfunnsøkonomiske vurderinger, av spesifiserte endringer i energisystemet.

§ 18. Utveksling av informasjon mellom Norges vassdrags- og energidirektorat og Reguleringsmyndigheten for energi

Norges vassdrags- og energidirektorat skal så snart som mulig, og uten hinder av taushetsplikt, gjøre informasjon som meldes inn i medhold av denne forskriften tilgjengelig for Reguleringsmyndigheten for energi.

§ 19. Tvangsmulkt

Ved overtredelse av bestemmelsene i denne forskriften eller pålegg gitt i medhold av denne forskriften, kan Norges vassdrags- og energidirektorat fastsette tvangsmulkt i medhold av energiloven § 10-3.

§ 20. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15 og vedtak truffet i medhold av denne forskriften, kan det ilegges overtredelsesgebyr i medhold av energiloven § 10-7.

§ 21. Dispensasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskrift.

§ 22. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 1. mars 2024, med unntak av § 7, § 8 og § 15 som trer i kraft fra henholdsvis 1. juni 2024, 1. juni 2025 og 1. januar 2025.

Forskrift 7. desember 2012 nr. 1158 om energiutredninger oppheves fra 1. mars 2024.